

KØBENHAVNS KOMMUNE

Socialforvaltningen

Center for Politik

NOTAT

09-12-2015

SOCIALUDVALGETS STUDIETUR Sagsnr.
2015-0251883

REJSERAPPORT

Dokumentnr.
2015-0251883-3

Sagsbehandler
Niels Nordstrøm

INDHOLDSFORTEGNELSE

INTRODUKTION	3
FOREBYGGELSE AF RADIKALISERING	4
BYVANDRING I SAINT-DENIS.....	6
BESØG HOS DET FRANSKE INDENRIGS-MINISTERIUM	8
BESØG HOS DET FRANSKE NATIONALE POLITI.....	11
OPLÆG VED LAURENT BONELLI.....	14
BESØG HOS FRENCH ASSOCIATION FOR VICTIMS OF TERRORISM	17
UNGE HJEMLØSE.....	19
BESØG HOS DEPAUL NIGHTSTOP.....	21
SAMSKABELSE OG SOCIAL INNOVATION	26
BESØG HOS PARTICIPLE.....	29
BESØG HOS LIFE/FAMILIES FIRST, SWINDON	33
BESØG HOS NESTA.....	36
HJEMLØSE MIGRANTER.....	40
BESØG HOS LONDON RECONNECTION PROJEKT	42

INTRODUKTION

Socialudvalget var på studietur i oktober 2015 i perioden 19. til 23. oktober 2015. Studieturen omfattede besøg i Paris og i London.

Studieturens temaer var:

- Forebyggelse af radikaliserings
- Unge hjemløse
- Hjemløse migranter
- Samskabelse og social innovation

Dele af Socialudvalges studietur var arrangeret som en fælles studietur med Beskæftigelses- og Integrationsudvalget, da et af temaerne på Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets studietur var forebyggelse af radikaliserings.

Studieturen omfattede:

- Byvandring i socialt boligområde i Saint-Denis, Paris
- Besøg hos det franske indenrigsministerium
- Besøg hos det franske nationale politi
- Oplæg ved professor Laurent Bonelli
- Besøg hos French Association for Victims of Terrorism
- Besøg hos Depaul Nightstop
- Besøg hos Participle
- Besøg hos LIFE/Families First
- Besøg hos London Reconnection Project
- Besøg hos NESTA

TEMA

FOREBYGGELSE AF RADIKALISERING

1. Overordnet formål med at studere dette tema i Paris

Paris har, ligesom København, i år været udsat for terrorangreb. Dels d. 7. januar 2015, hvor 13 blev dræbt i forbindelse med angrebet på avisen Charlie Hebdo, og dels d. 9. januar 2015, hvor en gidseltagning i et jødisk supermarked resulterede i, at fire gidsler blev dræbt.

Socialudvalget kan finde inspiration i de aktiviteter, som Paris har iværksat som følge af terrorangrebene. Der er bl.a. tale om en styrket indsats til forebyggelse af radikaliserings og fremme af tolerance over for nytilkomne udlændinge.

Forstæderne til Paris har gentagne gange været scene for voldsomme uroligheder blandt unge beboere, og områderne har et højt niveau af kriminalitet og utryghed. Socialudvalget kan her finde inspiration i byens kriminalpræventive strategier i de udsatte boligområder.

2. Hvor er vi i dag i København?

I Københavns Kommune er det primært enheden VINK under Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, som beskæftiger sig med forebyggelse af radikaliserings. VINK opstod som pilotprojekt i 2009. Ved forlængelse af VINK i 2011 blev der etableret en samarbejdsaftale med SSP København. Samarbejdet havde til formål at sikre, at VINKs indsatser og viden blev implementeret indenfor de allerede etablerede rammer. Derudover skulle samarbejdsaftalen sikre, at radikaliserede unge med kriminel eller bekymrende baggrund kunne håndteres i SSP i tæt samarbejde med VINK.

'Syriensberedskabet' blev, på baggrund af konflikten i Syrien og på anmodning af PET, oprettet i december 2013. Beredskabet, der i dag går under navnet 'Radikaliseringberedskabet', udgøres af VINK, Den Kriminalpræventive Sektion (Københavns Politi) og SSP Sekretariatet. Beredskabet vurderer hver eneste henvendelse om radikaliseringsstruede borgere. Hvis der er tale om radikaliserings, bliver bekymringen til en enkeltsag i beredskabet med tilbud om støtte og integration til borgeren. I modsat fald bliver bekymringshenvendelsen afvist og lukket ned eller henvist til en anden kommunal enhed, fx Socialforvaltningen.

VINK arbejder for at styrke inklusion og dialog med unge, der kan være tiltrukket af ekstreme ideologiske eller religiøse fællesskaber. VINK-sekretariatet består udover to faste medarbejdere, af ca. 10 mentorer og forældre-coaches med forskellig faglig og personlig baggrund. I forbindelse med budgetforhandlingerne 2015(?) er der blevet afsat midler til at styrke VINK-sekretariatets arbejde.

De uddannede forældre-coaches og mentorer arbejder særligt på at styrke forholdet i familien, få de unge i gang med eller tilbage i uddannelse eller et job og støtter de unge i at dyrke fritidsinteresser, der fremmer deres sociale trivsel og udvikling. De kan

samtidig give medarbejdere i skoler, klubber og institutioner sparring og rådgivning om, hvordan de bedst forebygge radikalisering blandt de unge.

I 2014 modtog VINK 60 bekymringshenvendelser, der for langt størstedelen omhandlede bekymring for islamisme og militant islamisme. I årets første halvår af 2015 har VINK modtaget 49 bekymringshenvendelser. Stigningen i antallet af bekymringshenvendelser afspejler ikke nødvendigvis en tilsvarende stigning i antallet af radikaliserede unge, men kan også være et udtryk for, at der er mere fokus på radikaliserings som udfordring.

I Socialforvaltningen har der hidtil været enkelte konkrete sager, hvor radikaliserings eller bekymring om radikaliserings har spillet en rolle.

3. Hvor vil vi gerne hen fremover?

Ekspertgruppen til forebyggelse af radikaliserings offentliggjorde sine anbefalinger i august 2015, og der er i budget 2016 afsat ca. 23. mio. kr. til forebyggelse af radikaliserings i København i perioden 2016-2019.

Forde årsagerne til radikaliserings ikke er entydige og afgrænsede, er det centralt, at Socialforvaltningen holder fokus på den brede forebyggelse for herigennem også at forebygge grobund for radikaliserings. Så vidt muligt ønsker forvaltningen at tage udgangspunkt i de indsatser og indgange til borgeren, der allerede eksisterer. Med afsæt i Ekspertgruppens anbefalinger vedr. forebyggelse er der tre målgrupper, der er særligt aktuelle for forvaltningen at arbejde med fremover:

- Børn og unge i udsatte familier, hvor der er bekymring om radikaliserings. Der skal ske en tidligere opsporing, og medarbejdere skal være klædt på til at arbejde med målgruppen.
- Indsatte københavnere, der er radikaliserede eller er i risiko for radikaliserings. Der skal laves en indsats for målgruppen, mens de afsoner, og indsatsen skal fortsætte ved overgangen fra fængsel til frihed.
- Radikaliserede borgere og hjemvendte fra konfliktområder, hvor der skal oprettes en exitindsats i lighed med exitindsatsen for bandekriminalitet. En særlig udfordring er her borgere, hvor psykiske problemer i større eller mindre grad spiller en rolle sammen med radikaliserings.

BYVANDRING I SAINT-DENIS

Socialudvalget begyndte studieturen i bydelen Saint-Denis i Paris, hvor udvalget mødte Bally Bagayoko, Mayor of Employment Services, Integration and Sports.

Saint-Denis er en kommune nord for Paris. Flere store almene boligområder er placeret i Saint-Denis, der er præget af store sociale udfordringer. Dele af Saint-Denis har massive udfordringer i forhold til beskæftigelse, fattigdom og integration. Renoveringen af Saint-Denis er politisk ledet, men borgerinddragelse er højt prioriteret. To højhuse er blevet revet ned som en del af bestræbelserne på at skabe sammenhæng mellem de udsatte områder, og alle områder af Saint-Denis har været mål for storstilede renoveringer. Der bor 130 forskellige nationaliteter i Saint-Denis, og op mod 36 % af befolkningen i bydelen er født i et andet land end Frankrig.

Borgmester Bally Bagayoko kunne fortælle, at Saint-Denis har været oplevet og stadig oplever en stor tilstrømning af indvandrere, og tilstrømningen anses for at være af stor værdi for samfundet. Bydelen har stor fokus på at skaffe beskæftigelse til området. Borgmester Bally Bagayoko kunne fortælle, at 47 % af byens indbyggere betaler skat. Den anden halvdel af byens beboere er enten arbejdsløse eller ude af stand til at varetage ordnær beskæftigelse.

Borgmester Bally Bagayoko fortalte om bydelens strategi, der omfatter krav til de virksomheder, der ønsker at etablere sig i Saint-Denis. Det er et krav, at virksomhederne på den ene eller anden måde skal engagere sig i bydelen. Saint-Denis stiller krav om, hvor mange arbejdsløse, og hvor mange personer på særlige vilkår, virksomhederne skal ansatte. Saint-Denis har hertil skabt et charter for, hvilke sociale krav og vilkår en virksomhed, der ønsker at etablere sig i Saint-Denis, skal leve op til.

Borgmester Bally Bagayoko kunne fortælle, at aftalen om de sociale klausuler er noget, som indgår i forhandlingerne mellem byen og virksomhederne før etablering i Saint-Denis. Byen holder herefter et møde hvert år med den enkelte virksomhed, hvor man gør status over, om virksomheden lever op til de enkelte krav og vilkår i etableringskontrakten. Kommunen har en løbende overvågning af virksomheden. Borgmester Bally Bagayoko kunne dog tilføje, at der ikke er nogen sanktionsmuligheder, hvis virksomheden ikke lever op til løfterne. Der er 115 virksomheder, der har underskrevet dette charter, og det omfatter også store virksomheder, som det franske togselskab, et stort mobilselskab SFR og et forsikringsselskab.

Virksomhedernes gevinst ved samarbejde med kommunen er, at kvadratmeterprisen er bedre i Saint-Denis. Borgmester Bally Bagayoko kunne fortælle, at det var SFRs ønsker til en lavere kvadratmeterpris, der var grunden til, de etablerede sig i Saint-Denis.

Borgmester Bally Bagayoko blev spurgt til, om der er initiativer for, at de unge i Saint-Denis får de nyetablerede jobs, sådan man undgår, at det blot er borgere fra andre bydele, der tager de nyetablerede jobs. Borgmester Bally Bagayoko kunne tilføje, at virksomhederne ved etablering kommer med størstedelen af deres medarbejdere. Saint-

Denis' strategi er at lave en langsigtet plan, hvor planlægger forud, så man kan sikre, at en person, der går på pension, erstattes af en Saint-Denis-borger. Samtidig nævnte Borgmester Bally Bagayoko, at man kan være heldig, at virksomhederne vokser, og dermed ansætter nye medarbejdere.

Borgmester Bally Bagayoko kunne fortælle, at bydelen også arbejder med en anden strategi, hvor man arbejder med at sikre, at bydelen kan levere personer med en relevant baggrund og uddannelse, når der er udvikling i virksomheden, eller hvis der er en person, der går pension. Borgmester Bally Bagayoko kunne fortælle, at i Frankrig har alle børn og unge lige adgang til uddannelse, men efter hans mening forlader de unge skolesystemet for tidligt, og Saint-Denis gør meget for at sikre, de ikke bliver ekskluderet af skolesystemet.

For de unge, der bliver i skolesystemet, er der et tæt samarbejde med virksomhederne, hvor man arbejder for at sikre, at de unge har et job efterfølgende. Der er lavet en særlig audit-visuel skole, der beskæftiger sig med at skaffe beskæftigelse til denne målgruppe. Det er lykket at få 15 unge fra Saint-Denis i ordinær beskæftigelses efterfølgende. SFR har meddelt kommunen, at man forventer en positiv udvikling af virksomheden, og Saint-Denis' gymnasier har arbejdet særligt fokuseret på at forberede de unge til en ansættelse hos de virksomheder, der allerede er i Saint-Denis fx SFR.

Borgmester Bally Bagayoko blev spurgt til, om Saint-Denis oplever integrationsproblemer som følge af den store tilstrømning af udlændinge. Borgmester Bally Bagayoko svarede, at Saint-Denis rummer over 130 nationalitet, og selvom alle samfund vil opleve udfordringer med at få alle sine borgere integreret i samfundet skal integration ses i lyset af Saint-Denis' multietniske sammensætning, og integrationsproblemer bliver derfor relativt. Borgmester Bally Bagayoko fremhævede Saint-Denis som et eksempel på, at man kan leve sammen i et samfund med høj diversitet.

Borgmester Bally Bagayoko blev spurgt til de såkaldte "no-go-zones", og hvad der kendetegner dem, og hvad man gør man for at udvikle dem? Og om Saint-Denis har oplevet en udvikling af områderne? Borgmester Bally Bagayoko svarede, at "no-go-zone" er et misvisende betegnelse, fordi alle kan færdes i områderne, men at områderne er kendetegnet ved, at områderne har sociale udfordringer.

Borgmester Bally Bagayoko blev spurgt til, hvordan boligmassen er sammensat i Saint-Denis. Altså hvordan fordelingen mellem lejer- og ejerboliger er. Borgmester Bally Bagayoko svarede, at 46 % af boligerne i Saint-Denis er sociale boliger, men at Saint-Denis arbejder med en strategi for at blande boligmassen så meget som muligt. For eksempel i 1997 da det nye stadion blev bygget, hvor man sammen med stadionet byggede et nyt kvarter. Borgmester Bally Bagayoko nævnte, at når man bygger nyt, er det selvfølgelig nemmere at blande boligformerne, men i andre områder har man revnet ned for at etablere lavere bebyggelse. Man river ned i svært belastede områder, og så bygger man op et andet sted.

Borgmester Bally Bagayoko blev spurgt til, om man i Saint-Denis bruger sport aktivt for at arbejde med integrationen. Borgmester Bally Bagayoko svarede, at foreningslivet er

utroligt stærkt i Saint-Denis, og at foreningslivet er vigtige løftestænger for at sikre en sammenhæng i samfundet mellem de forskellige grupper.

Socialudvalget besøgte efterfølgende et socialcenter i Saint-Denis, hvor Socialudvalget sammen med Beskæftigelses- og Integrationsudvalget fik en rundvisning i socialcentret.

Fokus for socialcentret var at tilbyde en række kulturelle og sociale aktiviteter, så som sprogundervisning, børnepasning, madlavingskursus, forældreundervisning mv. De sociale og kulturelle tilbud har til formål at skabe en familiær atmosfære med henblik på at skabe tillid blandt de socialt udsatte familier, sådan familierne tillader, at personalet hjælper dem med deres sociale problemer. Socialcentret har en række sociale rådgivningstilbud. Socialcentret har ligeledes en ungdomklub.

Socialudvalget og Beskæftigelses- og Integrationsudvalget vises rundt i socialcenter i Saint-Denis

BESØG HOS DET FRANSKE INDENRIGS-MINISTERIUM

Socialudvalget besøgte sammen med Beskæftigelses- og Integrationsudvalget Place Beauvau, der er hjemsted for Indenrigsministeriet (Ministre de l'Intérieur), hvor departementschef Michel Lalande og indenrigsministerens rådgiver indenfor radikaliserings holdte oplæg for de to udvalg.

Indenrigsministeriet har eksisteret siden den franske revolution og har traditionelt været ansvarlig for forvaltningen af de lokale regeringer og vedligeholdelse af de grundlæggende frihedsrettigheder for alle franske statsborgere. Det nationale politi er også placeret i paladset sammen med National Gendarmerie, som er en gren af de franske væbnede styrker med offentlige sikkerhedsopgaver.

Alle indenlandske sikkerhedsspørgsmål er placeret i ministeriet samt, hvor blandt andet indsatsen om forebyggelse af radikaliserings koordineres. Desuden ministeriet også har ansvaret for indvandrings- og asylmyndigheder.

Indenrigsministeriet har iværksat en række initiativer med henblik på at stoppe radikaliserings i Frankrig:

- Koordinering af fængselsmyndighederne: ”styrket indsats for at stoppe radikaliserings blandt franske fanger”.
- Etableret af en radikaliserings hotline for bekymrede borgere. Hotlinen har haft 2.500 opkald siden sin oprettelse i 2013.
- Lanceret en oplysningskampagne på de sociale medier målrettet de unge ved at bruge hash-tag #stopdihadisme. Målet med kampagnen er at forhindre unge franske borgere fra at deltage i konflikten i Syrien, og omfatter også en tjekliste med tegn på radikaliserings til bekymrede forældre.
- Franske efterretningssenheder har nu flere muligheder for at etablere overvågning af borgerne i tilfælde af mistanke om tilknytning til terrorisme.
- Lanceret en reform af skolesystemet, som blandt andet indførte stærkere fokus på religionshistorie, træning i at identificere forkerte oplysninger på internettet.

Departementschef Michel Lalande fortalte, at det er vigtigt, vi har sikkerhedsforanstaltninger, der beskytter os. Uden dem risikerer vi at blive til en politistat, og det er vigtigt, at vi bevarer de basale menneskerettigheder. Den største udfordring er at finde ud af, hvad der er psykologien bag radikaliserings.

Michel Lalande fortalte, at der både er brug for politi, der er synligt på gaden for at skabe tryghed, og at det er vigtigt, at efterretningstjenesterne arbejder globalt.

Michel Lalande fortalte, at Paris og Frankrig har samme udfordringer som Danmark, og at det er vigtigt, at vi håndterer og hjælper de unge, der radikaliseres, og det hjælper ikke kun at fængsle dem. Man skal også hjælpe dem, når de kommer ud af fængslet. Det er vigtigt, vi tænker på, hvordan vi møder dem, der kommer retur.

Michel Lalande fortalte, at den franske stat ikke kun arbejder med at forebygge radikaliserings blandt de borgere, der har forladt landet for at kæmpe i fx Syrien eller andre konfliktområder. Michel Lalande fortalte, at de borgere, hvor der er bekymring for radikaliserings, og som bliver i Frankrig, arbejdes der med familiemæssige relationer, at indsatsen er netværksbaseret, og at der arbejdes sammen med civilsamfundet. Michel Lalande fremhævede, at han mener, at det er der, løsningen skal findes.

Michel Lalande fortalte, at han mener, at den gruppe af borgere, der bliver radikaliserede, ofte i forvejen er socialt udsatte. Derfor er det vigtigt, at man sammentænker de to tilbud, og at man har fokus på, at man støtter de unge på flere fronter.

Michel Lalande fortalte, at det også er vigtigt, at skelne mellem dem, hvor radikaliserings egentligt blot er et teenageoprør, og de unge der rejser for at kæmpe for islamister.

Michel Lalande fortalte, at den franske stat har etableret et konkret call-center, hvor borgere og myndigheds personer kan ringe ind, hvis der er bekymring for, om en borger er blevet radikaliseret. Ofte ender de fleste samtaler med, at det kan konstateres, at der ikke er tale om radikaliserings. Konstaterer call-centret derimod, at der kan være mistanke om radikaliserings, vil call-centret tage kontakt til de lokale myndigheder og koordinere indsatsen.

Michel Lalande afsluttede sit oplæg med at fortælle, at radikaliseringsindsatsen ikke handler om religion, og at det er vigtigt, at man respekterer andre mennesker, og at der samarbejdes med de organisationer, der fungerer på et demokratisk grundlag.

Indenrigsministerens rådgiver indenfor radikaliserings fortsatte oplægget med at fortælle om det nationale call-center, der er etableret i Frankrig. Rådgiveren fortalte, at Frankrig har de samme udfordringer som Danmark, når vi skal lokalisere de radikaliserede. Frankrig arbejder med at finde indikatorer for radikaliserings. Ofte når call-centret modtager opkald, så det ofte konstateres, at det er familiemæssige problemer og ikke radikaliserings, der er årsagen til bekymringen. Sammen med efterretningstjenester arbejder call-centret med at undersøge, hvor stor en risiko de pågældende borgere er for samfundet. Hvis det vurderes, at pågældende udgør en sikkerhedsrisiko, tager det militære politi over.

Rådgiveren fortalte, at man i Frankrig har vurderet, at den nationale tilgang er bedst for at kunne koordinere på tværs af hele landet. Der er for lang vej mellem de lokale myndigheder og så helt ud til lokale myndigheds- og gadeplansmedarbejdere.

Rådgiveren fortalte, at der i Frankrig arbejdes med at nedbringe radikaliserings gennem pågældendes netværk eller familie. Tanken er, at de kan reintroducere pågældende til samfundet. Den største opgave er kulturel og intellektuel, fordi alle de videoer, der kan ses på de sociale medier, er konstrueret for at lokke de unge af sted. Rådgiveren fortalte, at den franske justitsminister har haft dialog med Youtube-repræsentanter for at imødegå denne udfordring, og Frankrig har konstateret, at Youtube-miljøet i stort omfang er selvregulerende.

Socialborgmester Jesper Christensen og Beskæftigelses- og Integrationsborgmester Anna Mee Allerslev i samtale med medarbejdere fra indenrigsministeriet og det nationale politi

BESØG HOS DET FRANSKE NATIONALE POLITI

Socialudvalget og Beskæftigelses- og Integrationsudvalget besøgte det franske nationale politi (La Police Nationale), der er en af to nationale politienheder, hvor den anden er gendarmeriet. Det franske nationale politi er det civile retshåndhævende organ og primært håndhæver loven i de større byer, mens gendarmeriet primært opererer i mindre byer, landdistrikterne og i grænseregionerne. Det franske nationale politi er under jurisdiktion af indenrigsministeriet og beskæftiger ca. 146.000 personer.

Det franske nationale politi har tre hovedopgaver:

1. håndhævelse af lovgivningen med henblik på at opretholde den offentlige orden, løse kriminalitet og sikre beskyttelsen af personer og ejendom.
2. indsamling af beviser, arrestere lovovertrædere og bringe dem til de relevante retslige myndigheder.
3. Indsamling af efterretninger og oplysninger, der kan føre til opdagelse og forebyggelse af trusler mod den offentlige sikkerhed, institutioner, nationale interesser og national suverænitet. Blandt andet betyder det, at anti-radikalisering og anti-terror indsats påhviler det nationale politi.

Oplægsholderne fortalte, at problemet er ikke at lokalisere radikaliserede borgere, og hvis det er et socialt problem, så er det kommunens ansvar. Det nationale politi fokuserer på den gruppe, der er i midten, hvor der kan ske udvikling og risiko for angreb. Sociale indsatser og radikalisering hører under indenrigsministeren, men der er to forskellige grene inden for samme ressortområde. Bekæmpelse af kriminalitet hører under justitsministeren, der også har en efterretningstjeneste.

Udfordringen i Frankrig er, at man har mange efterretningstjenester, der ikke arbejder sammen. Vidensudveksling kan ske, men det sker ikke naturligt. I Oplægsholderens enhed, der er nyetableret, er der repræsentanter fra forskellige tjenester, som dog fortsat refererer til deres oprindelige efterretningstjenester. Enheden arbejder aktivt med at bekæmpe de moskeer, hvor der sker radikalisering. Ofte er stederne ulovlige. Oplægsholderne fortalte, at der oftes bruges andre midler, så som brandregulationerne til at lukke stederne.

Oplægsholderne fortalte, at der ligeledes er samarbejde med de offentlige transportselskaber, så som metroen, busselskaber og flyselskaber.

Oplægsholderne blev spurgt til, om man har ændret procedurerne i forhold til den nuværende flygtningetilstrømning til Europa. Oplægsholderne svarede, at det har de ikke, fordi Frankrig ikke har fået særlig mange flygtninge, så de franske myndigheder kan godt følge med. Sker der væsentlige ændringer i tilstrømningen, kan det være, at myndighederne ændrer i procedurerne.

Oplægsholderne blev spurgt til mulighederne for at beskytte det jødiske samfund på baggrund af Gaza-konflikten, der blussede op i 2014. Oplægsholderne svarede, at det franske samfund ikke har haft særlig mange angreb mod jøderne efter angrebet på

Charlie Herdo. Oplægsholderne understregede, at alle religiøse og betydningsfulde steder, herunder moskeer bliver beskyttet. Oplægsholderne fortalte, at der særligt i Sydfrankrig har været en del angreb på moskeer.

Oplægsholderne blev spurgt til, hvilke ressourcer hans enhed har fået stillet til rådighed, hvortil Oplægsholderne svarede, at der ikke var givet særlige ressourcer til koordineringsarbejdet. Ressourcerne kommer fra allerede eksisterende efterretningstjenester, som allerede er finansieret. Regeringen har også annonceret, at der vil blive overført flere midler til forebyggelse af radikaliserings ved at styrke efterretningstjenesterne.

Oplægsholderne understregede, at anti-radikaliseringssindsatsen ikke omfatter alle franske statsborgere. Enheden har kun fokus på de borgere, der er i risiko for radikaliserings.

Oplægsholderne uddybede i forhold til det etablerede nationale call-center. Call-centret kan kontaktes af alle, også borgerne. De ansatte i call-centret er enten politibetjente eller tidligere politibetjente. Der er også ansat en psykolog. Deres opgave er at hjælpe de bekymrede henvendere. Medarbejderne sorterer i, hvad der er sociale problemer og radikaliserings, og medarbejderne har fået særlig uddannelse.

Oplægsholderne fortalte om, at der laves profilering af de personer, de er i kontakt med, og hvor der er bekymring for borgeren. Hvis der er mindreårige, forsøger de at reintroducere dem i skolesystemet, hvis de er ældre, arbejder de med at sikre dem en uddannelse eller beskæftigelse. Der findes også familiestøtte, herunder støttegrupper, hvor familierne kan støtte hinanden, og myndighederne arbejder også med støtte til søskende til de unge, der er i risikogruppen.

Oplægsholderne blev spurgt til, hvem det er, der benytter sig af det nationale call-center. Oplægsholderne fortalte, at halvdelen af opkaldene kommer fra bekymrede familiemedlemmerne, og at alle sociale lag og religioner er repræsenteret.

Oplægsholderne fortalte, at mange af de unge søger en følelse af magt, samhørighed eller mening med livet.

OPLÆG VED LAURENT BONELLI

Socialudvalget mødte Laurent Bonelli, der er professor i statskundskab på University of Paris-Ouest. Formålet med oplægget er, at Laurent Bonelli ville præsentere den nyeste akademiske forskning om radikaliserings i Europa, og hvordan det kan forebygges.

Laurent Bonelli er en fransk sociolog og professor i statskundskab. Han har specialiseret sig i sikkerhed, overvågning og krigen mod terror, og er den ledende medredaktør af tidsskriftet Cultures & Konflikter. Han har skrevet mange bøger om sikkerhed, terrorangrebet på 9/11 og især radikaliserings i Europa.

Bonelli har blandt andet bidraget til en EU-rapport fra 2014 om forebyggelse af radikaliserings af unge. Fra rapporten kan det fremhæves, at

1. Staten har et stort ansvar for den enkeltes radikaliserings proces. Det er ikke kun en person eller gruppe baseret proces.
2. Forebyggelse af radikaliserings i form af love, administrative afgørelser og kampagner ofte modarbejder de grundlæggende menneskerettigheder. Dette kan skubbe enkeltpersoner mod radikaliserings.
3. Den syriske konflikt er stærkt påvirket af informations- og kommunikationsteknologi, såsom sociale medier. Dette skal ændres, hvis vi ønsker at forhindre, at unge fra at begå voldelige handlinger.

Rapporten kan findes her:

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2014/509977/IPOL-LIBE_ET\(2014\)509977_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2014/509977/IPOL-LIBE_ET(2014)509977_EN.pdf)

<http://www.europarl.europa.eu/document/activities/cont/200804/20080407ATT25852/20080407ATT25852EN.pdf>

Laurent Bonelli startede indlægget med, at han havde gjort sig særligt to tanker:

- radikaliserings introducerer tendens til vold.
- dem der rejser ud kommer ofte ikke hjem igen.

Laurent Bonelli fortalte, at politisk vold historisk set ikke er ukendt i Frankrig, og at politiske angreb kan linkes til propaganda, hvor grundtanken er, at man via disse mål vil vække miltjøer i de samfund, hvor angrebene udføres. Laurent Bonelli fortalte, at historien viser, at den type angreb og vækkelse af miltjøer ikke virker.

Laurent Bonelli nævnte, at det er vigtigt at sætte tingene i perspektiv, fordi der tale om et par tusinde, der vælger at rejse til krigszoner for at kæmpe en religiøs kamp, Laurent Bonelli henviser til, at dette skal sammenlignes med EUs samlede befolkningstal.

Laurent Bonelli fortalte, at forskningen viser, at baggrunden for dem, der vælger at rejse, ofte er en ideologi, hvor formålet med at blive en del af en større organisation, der kæmper for religion eller frihed, ofte opsøger en utopi. Og det, der får dem til at rejse, er illusionen af, at der sker opfyldelse af en utopi. Og det er her, nævnte Laurent Bonelli, at propagandaen kommer ind i billedet.

Laurent Bonelli fortalte, at ofte er de tilrejsende krigere ikke velkomne i de krigsplagede områder. Dette skyldes, at de folk, der rejser til krigsområderne, er personer uden militærerfaring. De tilrejsende krigere bliver så tildelt opgaver, så som vagter, ”kanonføde”, selvmordsmissioner mv. De har heller ikke evnen til at snakke sproget, og de forstår ikke indsatsen, hvad der er på risiko for de lokale, og hvad målet er med indsatsen. Ofte opstår der uoverenstemmelser mellem de lokale og de tilrejsende krigere, hvilket man også har set i Somalia og i Afghanistan. Laurent Bonelli fortalte, at ofte sker der så det, at de fleste tilrejsende ønsker at vende tilbage til deres oprindelige land. Der opstår så desertion, og de tilbagevendende krigere bliver så et problem for hjemlandene.

Laurent Bonelli fortalte, at radikaliseringsproces er en proces, der er relational. Det handler om eksponering og er en dynamisk proces. Det er derfor, der er så svært at forebygge radikaliseringsproces.

Laurent Bonelli nævnte, at institutionerne spiller en stor rolle i radikaliseringsprocessen, Laurent Bonelli fortalte om dynamikken mellem institutionerne, fx politiet eller de sociale myndigheder, og en radikaliseret person. Ofte vil der opstå en eskalering af konfliktniveauet eller radikaliseringsprocessen. Laurent Bonelli bemærkede samtidig, at det er de offentlige institutioner, der definerer radikaliseringsproces, og hvorvidt det er et problem. Og på den måde definerer institutionerne også, hvad løsningen er på problemet.

Laurent Bonelli fortalte, at de offentlige myndigheder ofte skaber tilbud, der knytter sig til konkrete målgrupper. Ved at arbejde målgruppebaseret skaber man også målgruppen. Laurent Bonelli brugte det eksempel, at hvis man skaber et tilbud, der kun er målrettet unge muslimer, så vil man opleve, at nogle af de unge, der ikke identificerer sig som muslimer, vil opsøge de muslimske tilbud for at fortsætte med at være sammen med deres venner. Laurent Bonelli nævnte, at man derfor skal være forsigtig med at lave målgrupper og definitioner. Fordi man kan risikere at skabe gruppen selv.

Laurent Bonelli fortalte, at der er ikke behov for nye eksperter. Fordi man har allerede eksperter på andre områder, hvor folk er til fare for andre og sig selv. Det er derfor vigtigt, at man skaber bro, sådan man ikke isolerer denne målgruppe fra de andre, da målgruppen i sig selv ikke er en særskilt målgruppe. Laurent Bonelli var bekymret for, at man på den måde selv skabte en målgruppe af radikaliserede personer.

Laurent Bonelli blev spurgt til, hvordan man bedst forebygger radikaliseringsproces. Laurent Bonelli henviste til fængselssystemet, hvor en indsat allerede er kriminel, når man kommer derind, men der er en risiko for, at en småkriminell bliver udsat for en smitteeffekt, og at man bliver mere professionaliseret af erfaringsudveksling under opholdet i fængslet. Laurent Bonelli mener, at man kan overføre dette til radikaliseringsområdet. Laurent Bonelli fortalte, at den eneste måde at overleve i nogle af de hårde miljøer er ved at tilpasse sig miljøet og påtage sig miljøets identitet.

Laurent Bonelli nævnte, at det kan være svært for de offentlige institutioner at nå de radikaliserede, fordi de pågældende borgere bruger jo mere tid med deres netværk frem for de offentlige eller kirkelige institutioner, som er det offentliges normale kanaler.

Laurent Bonelli blev spurgt til, hvad politikerne kan gøre for at standse radikaliseringen. Laurent Bonelli opfordrede politikerne til at være varsomme med deres udtalelser, fordi politikernes udtalelser kan være med til at skabe stigmatisering og at skubbe påvirkelige borgere endnu længere ind i et radikaliserende miljø. Laurent Bonelli fremhævede, at det var vigtigt ikke at skabe diskurser om, at Europa er i krig. Laurent Bonelli nævnte, at Europa muligvis er involveret i krigshandlinger, men der er ikke tale om krig. Laurent Bonelli begrundede det med, at begrebet ”krig” skaber to sider: Dem og os. Laurent Bonelli henviste til, at hvis man skaber en illusion om krig mellem muslimer og resten af verdenen, så skaber man grundbund for radikalisering og politikerne er dermed selv med til at skabe parrallelsamfund.

Laurent Bonelli fortalte, at idag fylder sociale medier og videoer meget i forhold til propaganda, fordi man generelt bliver udsat for en meget stor informationsmængde. Laurent Bonelli nævnte, at det er nødvendigt med yderligere forskning i forhold til, hvordan informationsmængden påvirker pågældende. Laurent Bonelli henviste til, at det minder om den tidligere diskussion om, hvorvidt vold i film og computerspil skabte voldelige unge, hvilket tidligere var blevet forsket i og afvist, at det skulle være tilfældet.

Laurent Bonelli nævnte, at nogle gange skal man huske på, at nogle af dem, der påtager sig en radikaliseringsidentitet, ofte gør det som led i et oprør af familiemæssige årsager eller som reaktion på handlinger fra de offentlige myndigheder. Laurent Bonelli henviste til en konkret sag i presse i Frankrig, hvor en unge pige fra en jødisk familie vedkendte sig radikaliserede holdninger, og Laurent Bonelli sammenlignede situationen med, hvis pigen havde haft en spiseforstyrrelse. I dette tilfælde ville man derimod overveje, om situationen kunne bunde i sociale dynamikker i familien. Laurent Bonelli afsluttede oplægget med at sige, at hvis man ikke sammenholder diskurs med praksis, så risikerer man, at det offentlige system eller politikerne selv skaber grundbund for radikaliserings.

BESØG HOS FRENCH ASSOCIATION FOR VICTIMS OF TERRORISM

Socialudvalget og Beskæftigelses- og Integrationsudvalget besøgte French Association for Victims of Terrorism (AfVT), der er en organisation, der har to primære formåle:

- Fokus på ofre for terrorisme og deres familier.
- Bæmpe terror organisationer og radikalisering ved at fokusere på at mindske grund af rekruttering til terrororganisationer.

French Association for Victims of Terrorism er en del af den anerkendte europæiske radikalisering Awareness Network.

Oplægsholder under besøget var Guillaume Deniox De Saint Marc, Executive Director.

Socialudvalget og Beskæftigelses- og Integrationsudvalget lytter til oplæg af Guillaume Deniox De Saint Marc

French Association for Victims of Terrorism forebygger og bekæmper radikalisering ved at fremme aktivt medborgerskab, gensidig forståelse og åben dialog mellem ofre for terrorisme og resten af samfundet.

French Association for Victims of Terrorism tilskynder unge til at engagere sig aktivt i samfundet at kæmpe radikalisering. French Association for Victims of Terrorism har ligeledes *mentorships*, hvor der er fokus på at videndele og skabe fora, hvor unge

imellem kan drøfte radikaliserings. Der bliver derfor etableret konferencer, debatteroplæg og foredrag på skoler i socialt udsatte boligområder for at forhindre radikaliserings blandt udsatte unge.

French Association for Victims of Terrorism arrangerer ligeledes en sommerskole for unge mænd mellem 15 og 25 år. Det er en sommerskole 1 uge om sommeren.

Desuden arrangerer French Association for Victims of Terrorism møder mellem ofre og fængslet folk, der er f.eks dømt for terrorisme. French Association for Victims of Terrorism henviste til projektet "*Terrorism: How to listen to what the victims have to say?*" Guillaume Deniox De Saint Marc fortalte, at projektet blandt andet omfattede, at organisationen havde lavet videoklip med ofrene for voldshandlingerne. Voldsudøverne bliver ofte overraskede over, at der findes ofre for deres forbrydelser.

Guillaume Deniox De Saint Marc fortalte, at det er vigtigt, man i samarbejdsrelationer bruger de samme definitioner, ellers iværksætter man forskellige ting overfor forskellige ting, og så virker tingene ikke sammen. Guillaume Deniox De Saint Marc fortsatte med at fortælle om definitionen på terrorisme, og der fremhævede Guillaume Deniox De Saint Marc, at det kommer også an på, hvem ofrene er. Hvis ofrene er soldater, kan der være tale om en frihedskamp, men Guillaume Deniox De Saint Marc slog fast, at det var French Association for Victims of Terrorism vurdering, at angriber man civilbefolkningen, vil det være terrorisme.

TEMA

UNGE HJEMLØSE

1. Overordnet formål med at studere dette tema i London

London har, ligesom København, oplevet en markant stigning i antallet af unge hjemløse. Unge britiske hjemløse har, ligesom de danske, behov for målrettet støtte, inden problemerne vokser sig for store for den enkelte. De skal støttes til en god og tryk tilværelse i egen bolig med muligheder for at gennemføre en uddannelse og at komme i beskæftigelse. Storbritannien har imidlertid den omfangsrige udfordring, at mere end 80.000 unge i aldersgruppen 16 til 24 år oplever hjemløshed hvert år. Derfor er mange unge i London overladt til et liv på gaden, fordi herberger og frivillige organisationer ikke kan følge med efterspørgslen. Nightstops senge hos frivillige familier er i den forbindelse et væsentligt bidrag til at afhjælpe den akutte hjemløshed blandt unge, så den sociale deroute ikke eskalerer.

2. Hvor er vi i dag i København?

Den seneste Hjemløsetælling viser et mindre fald i antallet af unge hjemløse (18-24 år) i København – fra 225 i 2013 til 202 i 2015 – svarende til 10 pct. (SFI, 2015). Selvom der er sket et fald, oplever Socialforvaltningen i København fortsat en betydelig udfordring vedrørende unge hjemløse. Halvdelen af de unge hjemløse har en psykisk sygdom, og halvdelen har mindst ét misbrug (typisk hash) (SFI, 2015). De unge har svært ved at finde en bolig og komme videre fra deres udsatte position som gadesovere, herbergsbeboere eller sofasovere. På sigt er der derfor en stor risiko for, at de bliver en fast del af hjemløsemiljøet på eksempelvis byens traditionelle herberger. Derfor har Socialforvaltningen blandt andet arbejdet med at realisere følgende tiltag de seneste år:

- 20 nye herbergspladser, der vil udgøre et specialiseret tilbud til unge hjemløse. Her hjælpes de væk fra en hjemløsekarriere via en tidlig og intensiv indsats samtidig med, at de skærmes fra det traditionelle herbergs miljø.
- Ungeprojektet, der gennemføres i 2015 – 2017. Her tilbydes 80 unge (ad gangen), der enten er i hjemløshed eller i risiko herfor, en styrket og helhedsorienteret myndighedsindsats.
- Deleboliger, hvor udsatte unge på listen til boligsocial anvisning visiteres til en bolig, de skal dele med en eller to andre. De unge tilbydes en helhedsorienteret støtte med henblik på hurtig at kunne komme i beskæftigelse eller uddannelse.

3. Hvor vil vi gerne hen fremover?

Vi vil gerne udvide vores muligheder for at kunne hjælpe udsatte unge videre til et liv levet på egne præmisser i egen bolig. Men hjemløshed er en social problematik, som ikke kan løses af Socialforvaltningen alene. Særligt ift. boliger, jobs, fællesskaber og netværk er vi som Socialforvaltning begrænsede i vores handlerum. Derfor vil vi gerne i langt højere grad indgå partnerskaber med civilsamfundsaktører samt inddrage brugere, frivillige organisationer, virksomheder m.fl., når der skal udvikles nye eller videreudvikles på eksisterende indsatser på hjemløseområdet.

Det handler om at koordinere og samtænke eksisterende indsatser, så de i langt højere grad får fælles mål, fælles tilgange og fælles løsninger, der giver mere helhedsorienterede muligheder for de unge. Det handler også om, at få aktører på banen, der tænker på andre måder og kan supplere den kommunale indsats – særligt i forhold til boligløsninger, beskæftigelse og uddannelse samt fællesskab.

BESØG HOS DEPAUL NIGHTSTOP

DePaul Nightstop blev grundlagt i Leeds i 1987. Organisationen tilbyder akut indkvarteringsmuligheder for hjemløse unge i alderen 16-25 år. DePaul Nightstop er en del af DePaul International, som er en samling af velgørende organisationer med fokus på at løse hjemløshed i USA, Irland, Storbritannien, Slovakiet og Ukraine.

Organisationens britiske gren, Depaul UK, er den største velgørenhedsorganisation, der beskæftiger sig med hjemløshed i Storbritannien, og Nightstop er et af deres mest succesfulde projekter.

De frivillige, der er tilknyttede Nightstop, er almindelige mennesker, der åbner deres hjem og tilbyder akut indkvartering for nogle af de mere end 80.000 unge mennesker, der oplever hjemløshed i Storbritannien hvert år. For at blive frivillig hos Nightstop skal der ske godkendelse af den frivillige, før pågældende kan blive vært. De frivillige værter får en sikkerhedsuddannelse, før de kan blive godkendt til at være vært for en ung hjemløs.

Nightstop har en række lokalafdelinger rundt om i Storbritannien. Alle Nightstop lokalafdelinger undergår regelmæssig kvalitetsvurdering af Nightstop for at sikre, at de lokale enheder lever op til Nightstops metoder. Der er i øjeblikket mere end 40 Nightstop lokalafdelinger over hele Storbritannien.

I 2014 arrangerede Nightstop i alt 13.500 overnatninger for omkring 5.000 udsatte unge hos mere end 700 frivillige værter. Omkring halvdelen af de unge, der er benyttet sig af Nightstop, er under 18 år. Nightstop mener at gennem indkvarteringssystemet, holder man de unge fra at sove på gaden, og at man mindsker risikoen for misbrug. Nightstop har lavet undersøgelser af, om de unge kommer ud af hjemløshed som følge af Nightstop-tilbudet, og der har 80 % oplyst, at de har fået nok støtte til, at det kan hjælpe dem ud af hjemløsheden.

Socialudvalget mødte under besøget hos Depaul Nightstop, Nick Sinclair, Head of Volunteering and Programmes, Nicola Harwood, Head of the Nightstop network, Mark McGreevy, The Depaul International chief executive officer, og Martin Houghton-Brown, CEO of Depaul UK, samt Cathrine, der er frivillig vært hos Nightstop.

Under besøget blev udvalget orienteret om, at Nightstop arbejder med at udvikle et tilbud til unge under 16 år. Det nuværende tilbud hos Nightstop er til unge over 16 år, da det britiske sociale system er bygget sådan op, at de sociale myndigheder er ansvarlige for unge under 16 år. Udgangspunktet for Nightstop-systemet er, at den unge overnatter et sted en nat eller et par nætter for efterfølgende at blive udsluset af Nightstop-systemet eller for at overnatte hos en ny vært.

Nightstop tæller i antal senge-nætter (bednights), fordi fokus ligger på at skabe overnatninger. Det er Nightstop, der koordinerer de ledige indkvarteringssteder, og formidler kontakten til de unge hjemløse, der ansøger om et overnatningssted.

Nightstop screener både ansøgere og de frivillige med henblik på at sikre sikkerhed for både den frivillige, men også for den unge ansøger. Nightstops målgruppe er de særlige udsatte, og hvor de eksisterende tilbud ikke kan dække deres behov. Oplægsholderne fortalte, at det var deres vurdering, at hvis man ikke giver de unge den støtte, de har brug for, udsættes de unge for unødige risici, som kriminalitet og udnyttelse.

Nightstop har en én-nats-regel, fordi det er vigtigt, at Nightstops ikke erstatter anden form for social støtte. Det er Nightstops grundtanke, at det er vigtigt, at ansvaret ligger hos dem, der er ansvarlige. Nightstops tilbud skal derfor ikke erstatte den sociale støtte og de sociale tilbud, som myndighederne tilbyder.

Oplægsholderne fortalte, at der i Storbritannien ikke er særlig stor regulering på socialområdet, og at Nightstop er reguleret af fondsreglerne. Oplægsholderne fortalte, at det var deres vurdering, at der på ungeområdet er utilstrækkelige tilbud, på grund af den manglende regulering på socialområdet. Da Nightstop er reguleret af fondsreglerne, er de tilbud, som Nightstop har, et resultat af et partnerskab mellem Nightstop og deres samarbejdspartnere.

Nightstop er en fleksibel model, som bliver tilpasset de lokale behov. Depaul Nightstop godkender, at de lokale afdelinger lever op til kriterierne for at være godkendt som en underafdeling af Nightstop, og at den lokale afdeling sørger for sikkerhed for de frivillige og ansøgerne. Der kan også være begrænsninger for de enkelte tilbud, hvis de pålægges dette af de lokale myndigheder.

Nightstop arbejder tæt sammen med allerede eksisterende eksterne tilbud, og det er så de eksterne tilbud, som foretager sikkerhedsvurderingen. Det kunne fx være et lokalt socialcenter, hvor borgeren henvender sig og ønsker at blive indstillet til en overnatning. Sikkerhedsvurderingen sker ved, at man tager kontakt til de myndigheder, som pågældende allerede har kontakt til, og pågældendes netværk, hvis Nightstop ikke kender personen, og der ikke tidligere er lavet en sikkerhedsvurdering. Når ansøgeren er godkendt af Nightstop, sørger Nightstop for at give den frivillige vært de nødvendige oplysninger, der skal til for, at værten kan foretage en oplyst beslutning, om værten vil have ansøgeren boende.

Sikkerhedsvurderingen sker fra sag til sag, og man har ikke vedtaget objektive kriterier, der udelukker konkrete målgrupper. Oplægsholderne fremhævede, at fx udelukker tidligere kriminalitet ikke at man bliver tilbudt en overnatning via Nightstop. Der vil dog være tilfælde, hvor en ansøger får afslag, og det er, hvis ansøgeren har et ukontrolleret misbrug eller en psykisk lidelse, der ikke er under behandling eller en vis kontrol over. Oplægsholderne fortalte, at Nightstop er et et all-inclusive tilbud, hvor de tilbyder indkvartering, blot ansøgerne opfylder sikkerhedskriterierne. Det betyder, at Nightstop også kan tilbyde overnatning til migranter.

Oplægsholderne fortalte, at sikkerhedsvurderingen af en ansøger kan tage op til en hel dag, hvis ansøgeren ikke er kendt af Nightstop. Nightstop henviser primært inden for kontortiden, hvilket betyder, at seneste henvisning sker kl 16. Der er dog lokale tilbud uden for London, der har henvisninger frem til kl. 21. Det skyldes, de modtager

henvisninger fra politiet. Gennemsnittet for ophold via Nightstop-organisationen pr. ung er 8 nætter.

Nightstop formidler også kontakt til tilbud om mediation, hvis der er tale om unge, der kommer fra konfliktfyldte hjem, og det er årsagen til, at den unge er blevet hjemløs. Det kan også være en del af Nightstops strategi at formidle kontakt videre i den unges netværk, hvis den unge blot har brug for en "time-out" hjemmefra.

Oplægsholderne fortalte også om muligheden for at henvise de unge til en form for plejefamilie, hvor de unge flytter ind i familiehjem, hvor værterne lærer de unge sociale evner, sådan de er klar til at komme ud i egen bolig. Indflytningen sker på frivilligt basis.

Nightstop har stort fokus på sikkerheden for den unge hjemløse, der ansøger om at overnatte via Nightstop, da de unge ofte er skrækslagene for at bo med en fremmed. Nightstop undersøger derfor alle de frivillige værteres baggrunde, herunder hos politiet, der foretages hjemmebesøg i forbindelse med godkendelsen, men også med et par års mellemrum. Alle værter modtager uddannelse, hvis Nightstop vurderer, det er nødvendigt for at værten kan blive godkendt. Hvis Nightstop vurderer en frivillig som egnet til at være vært for Nightstop, indstilles pågældende til godkendelse hos et godkendelsespanel.

Cathrine, der er frivillig vært for Nightstop, fortalte om hendes baggrund for at være en del af Nightstop, og hvilken støtte og uddannelse, hun fik, da hun meldte sig til Nightstop. Cathrine fortalte, at hun fik et endags kursus, der havde fokus på baggrunde for hjemløshed og hvorfor de tilmeldte frivillige ønskede at være værter for Nightstop. Det var vigtigt, at det var gennemtænkt, når man meldte sig. Cathrine fortalte også, at der arrangeres netværksmøder mellem de frivillige, hvor de uddeler erfaringer. Der er sikkerhedskursus, der har fokus på, at den frivillige vært kan skabe sikkerhed, både for den frivillige selv, men også den unge, der er midlertidigt indkvarteret.

Cathrine fortalte, at hun har indmeldt 25 overnatninger sidst år, og at hun sidste år kun oplevede to gange, at tilbuddet om indkvartering blev afvist. Cathrine fortalte, at værterne har hver sin måde at være vært på. Cathrine tilbyder et måltid og nattøj, sådan den unge har mulighed for at få vasket sit tøj. De unge tilbydes toileting, bukser og strømper, og de tager altid bukserne og strømperne med. Efter aftensmaden tilbyder Cathrine, at de kan se tv. Cathrine har aldrig oplevet problemer, og de fleste går direkte til deres værelse efter at have fået noget at spise, fordi de er så trætte. Cathrine fortalte, at de største udfordringer, hun har haft, er, hvis de møder sent, eller hvis de ikke snakker engelsk. Cathrine har altid back-up-pizza til muslimer og veganere.

Oplægsholderne supplerede med, at Nightstop har en hotline, sådan at de frivillige kan få back-up, hvis de har spørgsmål eller problemer under besøget.

Cathrine blev spurgt til, hvordan det er at have en ung boende for en enkelt nat, og om hun ønskede, hun kunne gøre mere? Spørgsmålet blev stillet i relation til en-nat-reglen. Cathrine svarede, at hun da godt blive bekymret, når hun ser dem ved busstoppet dagen efter.

Oplægsholderne supplerede her, at Nightstop tanke er, at undgå at der opstår for tætte relationer, fordi det skal være muligt for en vært at afvise en ung, der beder om at blive boende, eller at værten knytter sig for meget til den unge. Nightstop sætter ikke de unge på gaden efter den ene nat. Nightstop er dog kun et tilbud til de unge, der har et akut behov for indkvartering. Hvis behovet for akut indkvartering er der natten efter igen, tilbyder Nightstop de unge et andet sted at sove natten efter.

Oplægsholderne fortalte, at de altid har behov for nye sengepladser i London. Der er dog områder, der er tyndere befolket, hvor Nightstop dækker det behov, der er.

Nightstop oplever en meget lav frafaldelsesprocent hos de frivillige. Dog oplever Nightstop et fald i ledig kapacitet især i ferier og på helligdage, fordi folk får familiebesøg, mv. Nightstop annoncerer i lokalaviserne, ved opslag på cafeer mv. for at gøre opmærksom på behov for overnatningssteder. Nightstop kørte en kampagne for et par år siden, der handlede om at gøre opmærksom på, hvor mange ledige ekstraværelser er i Storbritannien og for at opfordre folk til at stille de ledige værelser til rådighed for Nightstop.

Læs mere om kampagnen og se kampagnevideoen på følgende link:

<http://www.depauluk.org/newsandresources/depaul-uk-launches-spare-room-campaign/>

Oplægsholderne fortalte, at Nightstop også har aktiviteter i andre lande end Storbritannien. På baggrund af flygtningetilstrømmingen henvendte Nightstop sig til EU og tilbød deres ekspertise. Nightstop blev efterfølgende kontaktet af organisationer fra Slovakiet, der ønskede hjælp til unge hjemløse. Nightstop måtte dog først arbejde på det politiske niveau, da Nightstop havde en oplevelse af, at regeringen i Slovakiet i begyndelsen ikke ville anerkende, at der var hjemløshed i Slovakiet. Oplægsholderne nævnte, at Nightstop ligeledes har aktiviteter i Ukraine, USA og Frankrig.

Oplægsholderne fortalte, at en anden tanke bag ved en-nats-politikken er, at man via dette system undgår, at Nightstop-tilbuddet bliver et varigt tilbud, da man vil undgå risikoen for institutionalisering. Det er Nightstop vurdering, at institutionalisering har en negativ effekt på de unge og den måde de klarer sig senere i livet. Oplægsholderne understregede, at de frivillige ikke er personale, og det er ikke meningen, at de frivillige tilknyttet Nightstop skal erstatte professionelt personale. Nightstop ser deres tilbud som en del af den naturlige udvikling, der sker i forbindelse med overgangen mellem ung og voksen, og at de unge er ved at flytte hjemmefra. Nightstop kan være med til blidt at skubbe de unge i den rigtige retning til et mere selvstændigt liv.

Oplægsholderne blev spurgt til lovgivningsmæssige hindringer for Nightstops arbejde, hvor oplægsholderne henviste til, at der umiddelbart ikke er nogle udfordringer lovgivningsmæssigt i UK, hvis blot polititjekket af de frivillige sker. Nightstop oplever dog udfordringer i forhold til de unge, der er under 16 år, og som henvender sig med et ønske om indkvartering. Er ansøgeren under 16 år, opstår der behov for samtykke fra forældremyndighedsindehaveren. Samtidig har Nightstops aktiviteter i USA haft forsikringsmæssige udfordringer.

Oplægsholderne fortalte også om Nightstop andre tilbud:

- Chaperones, der er et tilbud om at følge en ansøger hen til Nightstop, mellem de forskellige sociale tilbud, eller hjælp til at finde rundt i det offentlige transport system.
- Support workers, som hjælper fx med at udfylde papirer.
- Befriender, der er et tilbud om at være sammen med de unge, når de ikke kan være hjemme hos nightstopperen.
- Daystoppers er et tilsvarende tilbud som Nightstop, men hvor de unge kan gå hen i løbet af dagen.
- Admin er et tilbud om hjælp til praktiske ting.
- Publicity er en enhed, hvor man fortæller om Nightstopstilbud.

Oplægsholderne rundede oplægget af med at fortælle, at de frivillige er kernen i Nightstop, og at de har cirka cirka 120 frivillige tilknyttet i det nordvestlige Storbritannien og 70 i London.

TEMA

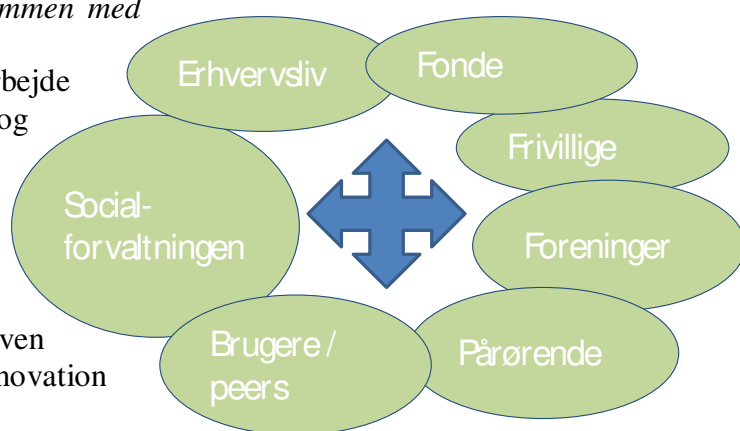
SAMSKABELSE OG SOCIAL INNOVATION

1. Overordnet formål med at studere dette tema i London

Velfærdssamfundet er under fortsat forandring, og en af motorerne i forandringen kan være/blive samskabelse. En simpel og pragmatisk definition på samskabelse er, ”når det offentlige udvikler og producerer velfærd sammen med andre aktører”.

Samskabelse kan være alt fra et simpelt samarbejde om en enkelt bruger til omfattende og nyskabende samarbejde i større udviklingsprojekter.

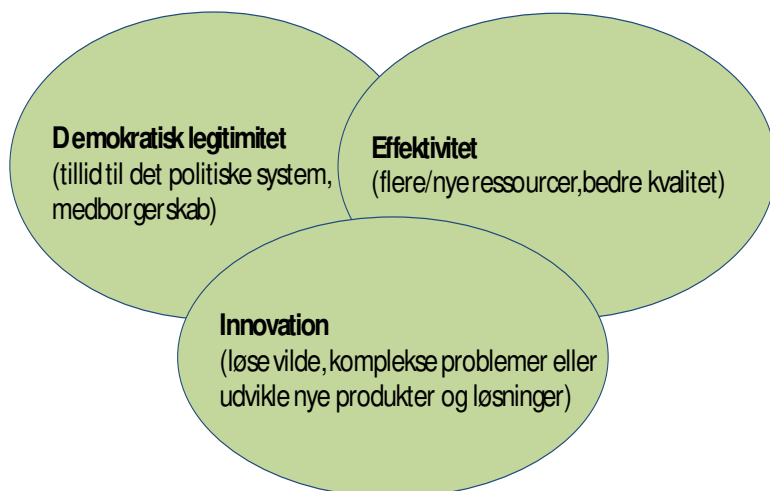
Samskabelse har mange fællestræk med andre strømninger, som også forsøger at tænke velfærd på nye måder som brugerdreven innovation, relationel koordinering, social innovation og social kapital.

Samskabelse kan skabe effekter på tre dimensioner: 1) Medborgerskab og demokrati, 2) effektivitet samt 3) innovation. Hvilke effekter man skaber, afhænger af det konkrete projekt og samarbejde.

Samskabelse er en international trend, på engelsk kaldet Co-creation og Co-production. Det er forvaltningens opfattelse, at England er langt fremme med at samskabe. De tre projekter vil derfor kunne give inspiration til nogle af de spørgsmål, vi tumler med i Danmark:

- Hvordan får vi skabt reel sammenhæng og fælles virkning af tilbud til borgere med mange kontakter til det offentlige (relationel koordinering)?
- Hvordan kan samskabelsen gå fra isolerede projekter til at bidrage til en bred udvikling af velfærdssamfundet?
- Hvordan opnår vi effekt af samskabelse og social innovation?

2. Hvor er vi i dag i København?

Allerede nu arbejder mange af Socialforvaltningens tilbud sammen med foreninger, naboer, pårørende og erhvervsliv. Forvaltningen har kun et delvist billede af initiativerne og nogle foreløbige hypoteser for, hvilke forhold der øger samskabelsen.

Borgercenter Børn og Unge

Tæt på Familien
18+ centrene: festival, tryghedsdage
Pigegruppen: peer to peer
RCYN: fritids og beskæftigelse
Sjakket: lektiehjælp mv.
Idrætsprojektet CUKU
Center Nørrebro: Besøgsvenner

Borgercenter Hjemmeplejen

Samarbejde med det sociale netværk på
Nørrebro

Borgercenter Handicap

LEV-SOF projekt om boliger
Center Paletten: sansehaver m.m.
Elmehuset: Udflugter, ferier
LAVUK Stjernen: hverdag og netværk
Center for Erhvervet Hjerneskade:
besøgsvenner
Center for multiple: Hverdagsaktiviteter

Borgercenter Voksne

Mændenes Hjem: Læger, tandlæger
Planlagt samarbejde ifm.
misbrugsomlægningen
Peer to peer

Det lader til, at det styrker samskabelsen, når der er innovative medarbejdere, åbne ledere, attraktive målgrupper og ressourcer til mere end bare at overleve hverdagen. Fx er der masser af potentialer og lyst til samskabelse i den sociale hjemmepleje, men ressourcerne er bundet til kerneopgaverne.

3. Hvor vil vi gerne hen fremover?

Med Socialstrategiens princip om samskabelse skal organisationen modnes til at arbejde mere systematisk med samskabelse. Denne systematisering sker på en række områder:

- Borgercentre har samskabelse som fokus i udviklingen af deres målgruppe- og centerplaner. Her bliver signalet om samskabelse sendt videre ud i organisationen og operationaliseret.
- Center for Politik og Stabscentret udvikler hjemmeside, håndbog og netværk, der skal lette de enkelte tilbuds navigation i samskabelsen. Det er typisk svar på forsikring, jura, rolleafklaring, men også sparring og proceshjælp.
- En række større samskabelsesprojekter lægger nogle spor for udvikling af områder og målgrupper. Det er fx den aktuelle udvikling af Aktivitets- og Samværstilbud, misbrugsomlægningen og Collective Impact projekter med fonde.
- §18-midlerne bliver til dels målrettet samskabelsesprojekter.

I takt med denne mere systematiske tilgang vil forvaltningen blive bedre i stand til både at øge omfanget af samskabelsen og øge kvaliteten og effekten af samskabelsen. Det skal ske med fortsat respekt for civilsamfundets værdier og integritet samt med et stadigt skarpere fokus på, hvordan samskabelsen kan øge borgerens livskvalitet og

meningsfuldhed. Dermed bør en vellykket og bred samskabelse kunne aflæses i brugertilfredshedsmålingerne. Især hvad angår livskvalitet og ensomhed.

BESØG HOS PARTICIPLE

Participle er en *social enterprise*, der har fokus på at skabe innovative løsninger til den offentlige sektor. Deres mål er at ændre den måde offentlige ydelser er designet og bliver leveret til borgeren. Tanken er at skabe fundamentet for en ny slags velfærdsstat. Participle kalder det et skifte fra ydelser, der forsøger at styre borgernes behov til en ydelse, der understøtter borgernes muligheder til at opdyrke deres egne ressourcer.

Relationel velfærd (Relational Welfare) er Participles begreb for et velfærdssamfund, der understøtter opdyrkelse af ressourcer hos borgerne, der er værdiskabende og som bygger på relationer. Teorien om relationel velfærd er udviklet som en reaktion på det stigende niveau af ulighed og faldende offentlige budgetter i UK, som gør det endnu sværere at forbedre forholdene for de udsatte borgere. Det vigtigste element i teorien om relationel velfærd er at anerkende vigtigheden af menneskelige relationer i alle samfund, herunder at ensomhed er ifølge Participle en stille dræber, at de fleste nyansættelser sker gennem netværk, og at en stærk tilknytning til andre mennesker er en vigtig faktor, når en usund levestil og negativ indflydelse fra omgivelser skal ændres. Relationer spiller en vigtig rolle i alle menneskers liv, og det er Participles tanke, at man skal tænke relationer ind i alle offentlige ydelser og indsatser, når man arbejder med udsatte borgere med sociale problemer.

Participle ligger vægt på, at de offentlige ansatte bruger så lidt tid som muligt på administration, og så megen tid på borgerne som muligt, da det tager tid for socialarbejderen at opbygge en dialogbaseret relation til borgeren. Når relationen er etableret, er det muligt for socialarbejderen at arbejde med borgeren i forhold til de ønsker og mål, borgeren måtte have.

Participle vurderer at, i de fleste moderne velfærdssamfund er socialarbejdernes primære arbejdsindsats fokuseret på at indhente relevant information og ansøgninger fra borgeren i forbindelse med ansøgning om en offentlig ydelse. Med relationel velfærd vendes processen rundt, så socialarbejderen hjælper borgeren med at nå de mål, som borgeren selv ønsker at opnå frem for at opnå de mål, som det offentlige system har fastsat er mulige at opnå.

Når Participle hyres af en offentlig myndighed til at hjælpe med at udvikle de ydelser som den pågældende offentlige myndigheder leverer, bor Participles medarbejdere altid i en kortere eller længere periode med de personer, der er myndighedens målgruppe. Det gør det muligt for Participles medarbejdere at skabe en relation til de personer, der har brug for hjælp. På den baggrund giver det Participle et grundlag for at vurdere, hvilke ydelser de pågældende personer har brug for, og det giver Participle en indsigt i de sociale udfordringer, som de pågældende personer har.

Socialudvalget mødte under besøget hos Participle Cath Dillon, Partnerships Director og Emma Southgate, Director of Design and Innovation.

Cath Dillon fortalte, at Participle handler om at designe tankegange og kulturer.

LIFE-programmet i Swindon er et eksempel på Participles teorier, der er omsat til praksis. LIFE-programmet er udviklet i samarbejde med myndighederne i Swindon.

Cath Dillon fortalte, at Participle, der er grundlagt af Hillary Cottam, arbejder aktivt med at sikre, at de sociale tilbud, der etableres også kan opretholdes efter projektperioden. Participle arbejder videre på Sir William Beveridges, den britiske grundlægger af velfærdsstaten, tanker om, at velfærdsstaten skaber afhængighed af systemet. På den baggrund skabte Hillary Cottam Beveridge 4.0. Man arbejder på at skabe et system, som involverer så mange ressourcer og borgere som muligt, fordi jo mere diversitet, der er i systemet, jo mindre risiko er der for at, der bliver skabt undersystemer. Man arbejder mere bredt med samfundet, sådan man udnytter de samfundsmæssige og netværk bedre. Det er tanken, at det sociale sikkerhedsnet ikke skal findes i velfærdsstaten, men i civilsamfundet omkring en. Man ser derfor på, hvilket netværk den enkelte person har, og hvilke ressourcer der er tilgængelige, og man arbejder for at sikre, at den ressourcemæssige kapacitet hos borgeren vokser, efterhånden som borgeren deltager i samarbejdet med det offentlige.

Cath Dillon fortalte, at det, der er til forskel fra tidligere socialteorier og Participles tilgang, er, at man har en filosofisk baggrund i Beveridge 4.0, og man bygger på kapacitetsvækst hos borgeren som det primære målbare.

Cath Dillon understregede, at relationel velfærd ikke er en vej til besparelser. Fordi skiftet til relationel velfærdig er en langsigtet plan, hvor man har mere fokus på at opdyrke de menneskelige ressourcer. Det er ikke en måde, hvorpå man erstatter det offentlige system. Participle tager udgangspunkt i et socialt problem, og så retænker de, hvordan man kan sikre eller opdyrke allerede eksisterende ressourcer hos en borger, og hvordan man videreudvikler disse ressourcer.

Cath Dillon fortalte, at Participles tanke er, at det ikke handler om at løse et allerede defineret problem. Det handler om at finde det rigtige spørgsmål/udfordring for borgeren, og derefter løsningen på det spørgsmål. Det var også derfor, at Participle-medarbejderne flyttede ud til borgerne i Swindon for at finde det rigtige spørgsmål: *"Hvad var det, borgerne selv ønskede?"*. Arbejdsmetoden ved opstart af et projekt hos Participle er at starte i det små. Fx starter et projekt med 3 familier, hvor man lokaliserer det ønskede spørgsmål, og så arbejder Participle på at finde en (hurtig) løsning på spørgsmålet, og man drager sig erfaringer fra den løsning. Hvis den ikke virker, laver man en ny hurtig løsning, sådan man får udledt erfaringer om, hvad der virker, og hvad der ikke virker. Efterhånden som erfaringerne opnås, inddrages der yderligere familier i projektet, hvorved Participle igen laver nye hurtigere løsninger,

Cath Dillon brugte Swindon som eksempel, hvor Participle havde observeret en særlig borgergruppe, i form af kvinder der valgte at leve sammen med voldlige partnere, eller hvor de observerede, at kvinderne lod sig udnytte af deres netværk og omgangskreds. Tanken var så at gå ind og arbejde dialogbaseret med kvinderne, og hvor man i stedet for at fortælle kvinderne, at de burde ændre deres liv, så arbejdes der med de ønsker og drømme kvinderne selv har til deres liv. Det skabte så efterfølgende en kædereaktion, som gjorde, at kvinderne begyndte at stille krav til deres omgivelser, og de fik en tro på, at de selv kan gøre en forskel for at få et bedre liv. Det fik flere af kvinderne til fx at

flytte til et andet område. Cath Dillon fortalte, at interaktionen mellem LIFE-teamet og borgeren var med til at skabe en tro hos borgeren på, at man kan forandre sit miljø og netværk. Samtidig fik borgerne blik for deres egne ressourcer.

Cath Dillon fortalte, at på myndighedssiden arbejdede Participle med at sikre, at myndighederne udnyttede sine tilbud og ressourcer rigtigt, fx i form af forbyggelse eller sundhedsmæssige initiativer, samt Participle gjorde det tydeligt, at tilliden, til at myndighederne ville hjælpe, var helt central, ellers vil myndighedernes indsats ikke virke.

Cath Dillon fortalte mere konkret om LIFE-programmet, der var udviklet for Swindon. Cath Dillon fortalte, at de udvalgte de pågældende familier, der blev involveret i opstartsprojektet på baggrund af, hvor mange offentlige ydelser de modtager. Tanken bag LIFE-programmet er ikke at reparere familierne, men at det handler om at opbygge ressourcer og forsvar mod livets kriser, så familierne kan stå bedre imod, når kriserne opstår. De tillidsfulde relationer skaber også åbne miljøer, hvor borgerne – særligt unge der har været udsat for misbrug – åbner op og fortæller om disse ting. Det er Cath Dillons vurdering, og hvad hun efterfølgende også har hørt fra sagsbehandlerne i Swindon, at det ikke vill være sket, hvis der ikke havde været dette åbne, tillidsbaseret miljø.

Cath Dillon fortalte, at familierne i LIFE-programmet selv vælger deres sagsbehandler, og det viste sig hurtigt, at når familierne foretog valget af sagsbehandler, var familierne allerede opmærksomme på de problemer, de gerne ville have hjælp til. Familierne kom dermed til også at identificere problemet og løsningen. Cath Dillon fortalte, at LIFE-programmet byggede på frivillighed. Dog var det et intenst forløb, hvor socialarbejderne dukkede op hver dag hos familierne, selvom familierne ikke vil snakke med socialarbejderne. Det viste sig hurtigt, at denne vedvarende opsøgende kontakt til familierne skulle være med til at skabe en relation mellem familierne og deres LIFE-team-medlem. Fordi ved at komme hver dag viste medarbejderen, at medarbejderen ville familien, og at de blev ved med at komme til de havde fundet en løsning eller en vej til løsningen. Cath Dillon fortalte, at det, at myndighederne viste en interesse i familierne, ikke var noget familierne havde oplevet før. Det betød, at når borgerne oplevede myndighederne som en tillidsfuld samarbejdspartner, så begyndte borgerne også at engagere sig mere i programmet. Derudover opstod den synergi, at hvis en familie oplever, at LIFE-programmet virker, spredes rygten, og så vil andre familier også gerne være med.

Cath Dillon fortalte, at man skal se LIFE-programmet som en investering, da det ved iværksættelsen vil koste efter penge. LIFE-programmet er en forebyggende indsats, som koster flere penge her og nu, hvorfor det heller ikke kan ses som en besparelse her og nu. Programmet vil derimod betyde, at familierne bringes ud af den negative cyklus.

Cath Dillon fortalte, at LIFE-teamet ledes af en socialrådgiver, sådan man sikrer, at de pligt-mæssige underretninger og at sikkerheden for familierne er høj under forløbet. Cath Dillon uddybede, at denne socialrådgiver vil være i kontakt med andre sociale enheder hos myndigheden løbende, fx hvis der er mistanke om børnemisbrug.

Cath Dillon sluttede oplægget af med at fortælle, at det var muligt at læse om Participles arbejde på Participles hjemmeside, <http://www.participle.net/>. Cath Dillon henviste også til, at Participles grundfundament – Beveridge 4.0 – kunne findes på hjemmesiden.

Direkte link til Beveridge 4.0:

http://www.participle.net/includes/downloader/MWFmZGViNDA2MzRjMmY0OGI4YzMyYmMwNzEyMzgzMtWotvbErH_bMPizMIG9APG9MUpSdUyTkVvSkFTSUdYQWFVT1dpNjhKTVhZMldtd1RKTVI4bXpsdnQycDZoWE1sbTd3dmh2bUxLRjNONUliVk5EZzFFcVh2WjcrRUZocVNUVENIbmc9PQ

BESØG HOS LIFE/FAMILIES FIRST, SWINDON

Dagsorden for besøg hos Swindon Borough Council:

- 10:00 Velkomst, Swindon Borough Council Senior Leadership
- 10:10 Journey from LIFE to Families First by Joy Kennard & Charmaine Tarring
- 10:30 Opdeling i tre grupper
  - Gruppe A: Møde med familier, der har været involveret i Families First
  - Gruppe B: Møde med medarbejdere i Families First og samarbejdspartnere
  - Gruppe C: Q&A med Families First, ledelse
- 11:00 Grupperokering
- 11:30 Grupperokering
- 12:00 Afrunding

LIFE-programmet blev udviklet af Participle i samarbejde med de sociale myndigheder i Swindon.

I Swindon modtog et relativt lille antal familier et stort antal offentlige ydelser, og resultatet af undersøgelsen viste, at andre offentligt ansatte ofte ikke vidste, familien allerede modtog støtte fra en anden social enhed. Familierne havde massive sociale problemer såsom kriminalitet stof- og alkoholmisbrug og psykiske sygdomme.

Undersøgelsen viste, at støtten til hver familie kunne løbe op i årlige udgifter på nært 300.000 pund.

Trods de enorme offentlige udgifter til disse familier observerede man ingen fremskridt, og familierne levede deres liv i fuldstændig afhængighed af ydelser fra offentlige myndigheder. Swindon iværksatte på den baggrund et test-projekt i samarbejde med Participle. Projektet startede med, at medarbejdere fra Participle boede i tre måneder nær 12 af de involverede familier og dannede et tæt forhold til familiemedlemmerne. Baseret på deres erfaringer i løbet af disse tre måneder konkluderede Participle, at familierne følte isoleret, og at de socialarbejdere der arbejdede med familiernes sociale sager ofte følte sig magtesløse, og at deres indsatser ikke virkede. Desuden konstaterede Participle, at den typiske socialrådgiver brugte 80 % af arbejdstiden på administrative opgaver, mens kun ca. 20 % af arbejdstiden blev brugt på reel borgerkontakt i form af telefonopringninger eller skriftlig kommunikation, hvor medarbejderne anmodede om oplysninger fra familierne.

LIFE-programmet havde et mål om at aktivitere familiernes ressourcer, sådan familierne ikke længere havde den samme afhængighed af sociale ydelser. Programmets grundlag var at styrke ideen om, at familierne havde et ansvar for at hjælpe sig selv til social mobilitet, og at social udvikling ikke kun ville opstå som følge af de sociale indsatser, de offentlige myndigheder iværksatte.

LIFE er designet til at hjælpe familierne på familiernes egne betingelser. Blandt andet indebærer det, at familierne selv valgte den kontaktperson, der skulle tilknyttes deres sag. Tanken var, at denne kontaktperson skulle være bindeled mellem familien og de

forskellige sociale enheder. Samtidig var familien med til at definere de mål, der skulle nås med den sociale indsats.

Swindon arbejdede samtidig aktivt med at vende 80/20-fordelingen i forhold til administrativt arbejde contra kontakt med borgerne, sådan socialrådgiverne havde den nødvendige tid til at opbygge relationer til familierne. Forholdet mellem socialarbejderne og de involverede familier blev derfor baseret på tillid.

LIFE-teamet er en tværfaglig enhed og omfatter medarbejdere fra boligområdet, politi, uddannelsesektoren og de sociale myndigheder.

De umiddelbare resultater af LIFE-programmet er, 90 % af de børn, hvor regelmæssig skolegang var et problem, oplevede forbedringer, 70 % af de unge, som havde forladt skolesystemet var tilbage i skolesystemet. Samtidig opstod der ikke behov for at gribe ind i familierne med henblik på anbringelse af børn i plejefamilier, og fire børn involveret i programmet havde ikke længere en sikkerhedsplan tilknyttet.

LIFE-programmet i Swindon kaldes nu Families First

Socialudvalget drøfter Families First med medlemmer af ledelsen i Swindon.

Socialudvalget mødte under besøget hos Swindon Borough Council, Charmaine Tarring, Families First Team manager, Joy Kennard, Strategic Commissioner, Children and Families/former LIFE programme lead, Fionuala Foley, Councillor, medarbejdere i LIFE og 3 mødre tilknyttet LIFE-programmet.

Besøget blev indledt med et oplæg af Charmaine Tarring, Families First Team manager, Joy Kennard, Strategic Commissioner, Children and Families/former LIFE programme lead, Fionuala Foley, Councillor. Under oplægget fik Socialudvalget præsenteret en række oplysninger og fakta om LIFE-programmet.

Oplægsholderne kunne fortælle, at der i LIFE-programmet er tilknyttet 40 familier med cirka 100 personer. Varigheden af et LIFE-programforløb varer cirka 12 måneder. En familie får cirka 3 besøg hver uge. Hver sagsbehandler har hver 12 familier, men hver familie har to sagsbehandlere tilknyttet.

Oplægsholderne fortalte, at man tidligt i forløbet med implementering af LIFE foretog en cost/benefit-analyse af, hvilke økonomiske konsekvenser LIFE-programmet ville kunne få. Her var vurderingen, at 1 pund investeret i LIFE-programmet ville give 7,5 pund retur på den langsigtede bane.

LIFE-teamet er et supplerende team til myndighedssagsbehandlingen, og som er adskilt fra myndighedsdelen. Det er kun de sager, der vurderes at være af højrisiko-karakter, hvor børns liv er i fare, der ikke kan være en del af LIFE-teamet. LIFE-teamet kan således ikke håndtere de sociale sager, hvor der er behov for tvangsfjernelse eller tvangsadoption.

Oplægget blev afsluttet ved at delegationen blev opdelt i tre grupper, da delegationen på skift skulle høre oplæg af LIFE-team-ledelsen, LIFE-team-medarbejdere og tre mødre involveret i LIFE-programmet.

BESØG HOS NESTA

NESTA blev grundlagt i 1998 og er finanseret gennem et engangstilskud på 250 millioner pund fra the UK National Lottery. Midlerne er overført til en fond, der finansierer NESTA. NESTA har til formål at understøtte og facilitere innovation, hvor end der er behov for det.

NESTA anser innovation som drivkraften bag økonomisk vækst og som en faktor i at skabe social lighed og social retfærdighed. NESTA anser derfor innovation for at være en kritisk faktor for alle samfund, hvis samfundet skal udvikle sig.

NESTA har arbejdet med innovation i mange forskellige sektorer. NESTAs fokus ligger dog på den offentlige sektor, selvom at NESTA også har været med til at understøtte innovationsprojekter i fx kunstverdenen. Formålet er at udvikle billigere og mere effektive ydelser gennem innovation. Dette sker ved at NESTA faciliterer forskning, uddannelse og udlodning af midler til udvalgte, særlige lovende, projekter.

NESTA har særligt arbejdet med digitalisering i den offentlige sektor, hvor NESTA anser det for muligt at lave digitale løsninger, der er mere strømlinende, mere gennemsigtige og med højere brugeroplevelse i fokus. NESTA mener, at det vil være med til at øge værdien af de offentlige ydelser for dem, der har brug for dem. NESTA har dog også udtalt, at en digitalisering af den offentlige sektor stiller krav til, at medarbejderne har tekniske uddannelser og mulighed for at understøtte de digitale løsninger. NESTA anbefaler, at man ser på organisationens som helhed, sådan frontpersonalet fokuserer på deres kerneopgaver, og at organisationen omdannes for at sikre, at der ikke sker silo-opbygning af organisationen, så ideer og nye tiltag kan ske på tværs af organisationen uden hindring.

NESTA har erfaring med at understøtte, at borgerne er med til at skabe de ydelser, det offentlige leverer. NESTA har i den forbindelse undersøgt en række byer rundt om i verdenen i forhold til deres *smart city strategy*. Her har byer som Amsterdam og Jakarta indgået i projektet. Resultaterne viser blandt andet, at top-down-strategier ofte er ineffektive. NESTA anbefaler, at man overvejer at bruge *collaborative technologies*, der understøtter, at borgerne selv indsamler data for myndighederne, og på den baggrund har de offentlige myndigheder adgang til at skabe offentlige ydelser, som passer til de behov, borgerne har.

Socialudvalget mødte under besøget Julie Simon, Senior Researcher, Meghan Benton, senior Researcher, Tom Saunders, Senior Researcher, Peter Baeck, Senior Researcher.

Oplægsholderne kunne fortælle, at NESTA tidligere har været en del af den offentlige sektor, men er nu rykket over i en fond, hvilket giver en anden juridiske ramme, og at NESTA på den baggrund har mere frie rammer at operere inden for.

Oplægsholderne kunne fortælle om NESTA-organisationen, der består af:

1. NESTA-investment, som administrerer en række fonde. Der er tale om klassiske investeringer, men senere har NESTA mere fokus på sociale investeringer, så som fitnessundervisning på plejehjem. NESTA investerer altid i samarbejde med andre investorer, sådan NESTA ikke er ene-velgører på projektet.

2. Innovationlabs. Center-for-prizes-challenge. NESTA har opstartet en konkurrence, hvor man har mulighed for at vinde 10 mio. pund, hvis man kan finde en ny innovativ løsning på udfordringen med multiresistance bakterier.
3. Policy-research team. NESTA har ligeledes egen tænketank, som har fokus på udvikling af innovation generelt og social innovation.
4. Skills-team. NESTA har også en uddannelsesenhed, som har fokus på at uddanne inden for innovation. I uddannelsesenheden er internationale organisationer også involverede.

Oplægsholderne fortalte, at de arbejder aktivt med at vidensindsamle og –dele. Resultaterne af NESTAs projekter munder ud i en rapport, som offentliggøres på NESTAs hjemmeside.

Oplæg hos Nesta, der viser hvordan social innovation påvirker hverdagen.

Oplægsholderne fortalte om et af NESTAs projekter vedrørende *smart cities* i Jakarta, hvor der sker indrapporteringer af oversvømmelser via Twitter. NESTAs projekt arbejder med crowdsourcing, hvor borgerne indrapporterer oversvømmelser, sådan at myndighederne har mulighed for at få live-indrapporteringer, og dermed kan styre deres indsats. Ligeledes henviste oplægsholderne til et projekt om *smart cities* i Bengaluru, hvor myndighederne havde igangsat en byudvikling uden borgerinddragelse, som udløste protester. Myndighederne udviklede derfor en række sms-tjenester, da borgerne ikke har smart-phones. Borgerne kunne så indrapportere problemer eller udfordringer til byudviklingsplanen, som de gerne ville have at blev inddraget. Der blev også henvist til et projekt i UK, hvor myndighederne i Oxford efter hver oversvømmelse offentliggjorde,

hvad de havde gjort for at løse oversvømmelsen. Det var med til at skabe åbenhed omkring de løsninger, myndighederne valgte, men det gav også mulighed for at andre end myndighederne kunen byde ind med, hvordan man kunne lave nye løsninger ved senere oversvømmelser.

Oplægsholderne nævnte, at en af vigtigste erfaringer, de havde gjort sig, var, at løsningen på et problem er ikke at lave en app, da det blot vil være endnu en app i rækken af flere apps med samme formål. Man skulle intergere interaktionen med borgerne i alle eksisterende digitale løsninger så som Twitter.

Oplægsholderne blev spurgt til, hvordan man sikrer brugerne deres privatliv, altså *Privacy by design*, hvilket oplægsholderne nævnte, at det ikke er noget, som NESTA har fokus på. De forsøger at skabe debat om spørgsmålet, da det mere handler om den lovgivning, de digitale løsninger skal operere i. NESTA anser det mere som et samfundsmæssigt spørgsmål, som skal tages op på politisk niveau. Oplægsholderne henviste til, at innovation ofte er afhængig af *big data* og personlig data, før man kan forske. Oplægsholderne nævnte, at det er et dilemma: indsamling af data for at kunne udvikle løsninger, og samtidig sikre brugernes oplysninger.

Oplægsholderne fortalte om NESTAs projekt *Digital Councils* og *Government Digital Service*. NESTA har arbejdet aktivt med at understøtte *Government Digital Service*. Dette skyldes, at der efter oplægsholdernes mening ofte sker det, at mange lokale myndigheder tror, de har implementeret digitale løsninger, uden at det reelt er digitale løsninger. NESTA brugte som eksempel, at myndighederne ofte introducerer en elektronisk ansøgningsblanket, som borgerne skal bruge. Den elektroniske blanket udprintes dog fortsat af kommunen for så efterfølgende at blive tastet ind i et nyt elektronisk sagsbehandlingssystem.

Oplægsholderne bliver spurgt til, hvordan man skal håndtere borgernes manglende evner til at bruge digitale løsninger. Oplægsholderne henviste her til et digitaliseringsprojekt i Bristol, hvor byen er i gang med at omlægge deres digitale løsninger, sådan de er mere brugerstyret. Men sammen med omlægningen transformererede de også de fysiske løsninger, sådan de bedre understøtter de digitale løsninger.

Oplægsholderne bliver spurgt til, hvornår en offentlig myndighed skal være facilitator for det frivillige system? Oplægsholderne svarede, at det handler om, at det offentlige skal være en ledestjerne frem for at lave sine egne løsninger, og oplægsholderen henviser til, at det er mindre bureaukratisk og skaber et bedre flow. Det giver mere bottom-up aktivitet, hvor det hele foregår på borgerplan, og det er med til at skabe bedre forankring, når projektet implementeres.

Oplægsholderne fortæller om *Access-programmet*, hvor højtuddannede personer indgår i netværk omkring socialt udsatte børn og unge, sådan de får andre indtryk end det, deres miljø kan tilbyde, både kulturelt og intellektuelt. Oplægsholderne henviser til, at i mindre befolkede områder, hvor de enkelte miljøer ikke er særligt store, fx på landet, vil man kunne lave digitale løsninger.

Oplægsholderne blev spurgt om, hvorvidt frivillighed vil kunne erstatte lønnet personale hos de myndigheder, som benytter sig af frivillighed som del af deres ydelser. Oplægsholderne svarede, at frivillighed efter deres mening ikke kan være vejen til at finde besparelser. Det handler om, at de frivillige foretager sig ting, som har en social værdi, men som man ikke ville betale en offentlig ansat for. Frivillighed skal supplere den ydelse, som det offentlige leverer, men vil aldrig kunne erstatte den offentlige ydelse.

Oplægsholderne sluttede oplægget af med at snakke om, hvordan man bevarer innovationsprocessen, uden at der sker institutionalisering, nu hvor det offentlige ofte faciliterer innovationsprocessen. Oplægsholderne bemærkede, at udvikling kan medføre, at de oprindelige tilbud ikke længere er relevante, og der skal man være forsigtig med at bevare et tilbud blot for at bevare det, fordi det opfylder et behov her og nu. Oplægsholderne henviste til, at hvis der er offentlig finansering af det pågældende tilbud, kunne man lave resultatløsninger/resultatkontrakter, og dermed tvinge tilbuddene til løbende at udvikle sig.

TEMA

HJEMLØSE MIGRANTER

1. Overordnet formål med at studere dette tema i London

London oplever et højt antal udsatte migranter, der lever som hjemløse i byens parker og på gaden. Thames Reach's London Reconnection Project har i perioden 2009-2015 hjulpet mere end 3000 sårbare mænd og kvinder med en tilbagevenden til deres hjemland. Projektet henvender sig til EU-borgere, der sover på gaden i London og har ytret ønske om en tilbagevenden til hjemlandet.

The Reconnection Project tilbyder råd og vejledning omkring, hvordan man kan vende tilbage og information om relevante sociale tilbud i EU-lande. Målet er, at den enkelte får det tilbud, der er behov for, herunder overnatning, misbrugsbehandling, sundhedstilbud mm. Det skal sikre, at hjemrejsen ikke ender med en tilbagevenden til et liv som hjemløs i Londons gader.

2. Hvor er vi i dag i København?

Selvom omfanget er et andet end i London, oplever København også en udfordring omkring hjemløse migranter. Mange migranter opnår ikke beskæftigelse og er derfor uden de fornødne midler til kost og logi. Mange overnatter i byens parker, hvilket bidrager til at skabe utryghed i disse områder, og desuden efterlades betydelige mængder affald de steder, hvor overnatning finder sted i det fri. Nogle tigger eller samler flasker. For nogle kan dette blive begyndelsen på yderligere marginalisering.

I budgettet for 2015 blev der afsat en etårig bevilling på 3,5 mio. kr. til en indsats overfor særlig udsatte hjemløse, primært migranter fra en række EU-lande. Indsatsen kaldes Transitprogrammet og er et tilbud til særlig socialt udsatte migranter. Dels marginaliserede arbejdsmigranter og dels hjemløse migranter uden tilknytning til arbejdsmarkedet med alvorlige sociale problemer – ofte med psykiske problemer og omfattende misbrug. Den koordinerede indsats, der udgøres af samarbejdet mellem Socialforvaltningens Hjemløseenhed og indsatsen i et antal projekter i regi af NGO'er, har vist sig velegnet til at understøtte migranternes tilbagevenden til hjemlandet.

Borgerrepræsentationen besluttede med indgåelsen af budgetaftalen for 2016 at afsætte 2,7 mio. kr. i 4 år til at videreføre indsatsen overfor særligt udsatte migranter (transitprogrammet).

3. Hvor vil vi gerne hen fremover?

De hjemløse migranter beskrives ofte som en homogen gruppe med samme behov, men der er tale om en forskelligartet målgruppe. Gruppen består dels af migranter med særlige sociale problemer som misbrug, manglende netværk, kriminalitet, psykiske og somatiske lidelser mv. og arbejdsmigranter, der ofte ikke har hverken misbrug eller observerbare somatiske eller psykiske lidelser, men som er i risiko for at udvikle alvorlige sociale problemer. I fortsættelsen af Transitprogrammet vil Socialforvaltningen sammen med de involverede frivillige organisationer, fortsætte den

fælles og koordinerede indsats overfor målgruppen, der tager højde for dennes forskellighed.

BESØG HOS LONDON RECONNECTION PROJECT

The London Reconnection Project (LRP) er et initiativ startet af Thames Reach i 2009. Thames Reach er en velgørende organisation, der har til formål at hjælpe hjemløse og udsatte mennesker til at finde et hjem, og sådan at de udsatte borgere kan opbygge støttende relationer.

LRP fortalte, at der er 300 ansatte i organisationen Thames Reach, mens LRP har 7 ansatte. Der er ligeledes tilknyttet frivillige til LRP, hvor der cirka er 100 frivillige ad gangen, der har en opsøgende gadeplansfunktion.

LRP hjælper borgere fra lande i EU til at vende tilbage til deres hjemland. Organisationer er finansieret af Greater London Authority.

Siden 2009 har LRP har hjulpet mere end 3.100 udsatte EU-borgere til at vende hjem til deres hjemlande.

Hvis den pågældende EU-borger udtrykker et ønske om at vende hjem, er LRP i stand til at tilbyde rådgivning om, hvordan pågældende kan komme hjem og LRP formidler oplysninger om relevante støttetjenester i deres hjemlande. LRP har til formål at sikre, at pågældende personer opnår kontakt til offentlige myndigheder i deres hjemlande, sådan de kan få hjælp til de behov, de måtte have. Det omfatter, at der ved ankomst i hjemlandet er indkvartering og hjælp til eventuelle sundhedsmæssige, psykiske lidelser eller misbrugsproblematikker

Socialudvalget hørte om LRP's Outreach teams, der er opsøgende gadeplansmedarbejdere, der var en del af LRP's oprindelige sociale indsats. LRP begyndte efterfølgende at drive herberger, som man dog i dag har afviklet igen. LRP har i dag fokus på at tilbyde boliger, hvor der er begrænset personale til stede, men dog sådan at beboerne kan få socialt støtte i at bo i egen bolig. Derudover påbegyndte LRP arbejde med at hjælpe borgerne ud i egne boliger for 15 år siden. Det er et arbejde, som LRP fortsat udfører.

LRP blev dannet, da de daværende tilbud til hjemløse var ikke i stand til at hjælpe borgere uden tilknytning til London.

LRP's fokus omfatter også på beskæftigelse, da LRP mener, at man ikke er i stand til at beholde en bolig uden beskæftigelse og dermed en indkomst.

LRP fortalte også om LondonStreetRescue, der er en telefon hotline, hvor alle kan ringe ind og indrapportere, at man har observeret en gadesover. LRP fortalte, at flere af Londons bydele ikke har hjemløse indsatser, og at man i disse bydele forventer, at LondonRescue håndterer denne type. LRP mener ikke, at en sådan løsning er en tilstrækkelig løsning.

LRP oplyste, at de fleste af udesoverne er UK-borgere eller EU-borgere.

LRP kunne fortælle, at fagforeninger i UK er ikke særlige stærke på det private marked, og det medfører, at der opstår et stort sort marked for påtvunget arbejdskraft. Det kunne fx være borgere, som ved at indgå i en kontrakt med en arbejdsgiver skal betale for en uddannelse eller lignende, og dermed skylder borgeren arbejdsgiveren penge. Hvis arbejdsgiveren så betaler en lav løn, vil arbejdstagerne ikke kunne forlade arbejdspladsen, og en social deroute påbegyndes.

LRP kontakter immigrationsmyndighederne (Refugee Action), hvis borgerne er ikke-EU-borgere, sådan de kan få den hjælp, som der kan tilbydes ikke-EU-borgere.

LRP tilbyder psykolog- og misbrugsbehandling, lægelig og psykiatrisk behandling, hvis det er forudsætningen for hjemrejse. LRP laver også opfølgninger for at sikre, at hjemsendelsen gik godt.

LRP har et udgående tilbud i de såkaldte "hot-spots", der karakteriseres ved, at der samler sig store grupper af hjemløse, og i disse områder opstår der særligt behov for støtte og sociale indsatser. LRP arbejder her for at forbedre forholdene i hot-spotsene. Der sker ofte det, at myndighederne lukker disse områder, hvor LRP tilbyder at hjælpe dem, der ønsker det, hjem til deres hjemlande.

LRP oplyste, at de er fondsfinansieret via velgørende tilskud. Og at LRP betaler for udgifterne i forbindelse med behandling og sociale indsatser i UK og for hjemsendelsen, men at udgifter til misbrugsbehandling i hjemlandet betales af hjemlandet.

LRP fortalte, at deres partnerskaber er vigtige, og at de har et rigtigt godt og samarbejde med ambassaderne. Dog oplever LRP ofte, at ambassaderne og deres samarbejdspartnere har høje, og til tider for høje, forventninger til, hvad LRP kan hjælpe med. LRP oplyste, at det er vigtigt at finde en balance, sådan det er de rigtige personer, der hjælpes hjem. LRP nævnte, at det samtidig handler om at sikre, at den hjælp, der tilbydes, ikke skaber tilskyndelse til at blive hjemløs eller for hjemløse i udlandet at komme til UK. Det er vigtigt, at hjemsendelse sker frivilligt, og at LRP udvikler det rette tilbud. Ønsker den hjemløse ikke frivilligt at forlade UK, hjælper LRP højst at få forbindelse til myndighederne i hjemlandet, sådan den hjemløse selv kan vælge, hvad de vil gøre.

LRP afsluttede oplægget med at fortælle, at LRP også arbejder med iværksættelse af oplysningskampagner i de forskellige hjemlande, hvor samarbejdspartnere videregiver oplysninger om de beskæftigelsesmæssige forhold i UK, og hvilke ydelser man som EU-borger vil have ret til. LRP ønsker at korigere den opfattelse, de ofte møder hos de hjemløse, hvor de hjemløse tror, at UK har et overskud af ledige jobs, og det derfor er nemt for udenlandske borgere at komme til UK og få et job.